

Wymiana prawa jazdy nie jest sposobem na jego odzyskanie

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: poniedziałek, 22, grudzień 2014 20:12

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 3009

Obywatel polski, któremu w ramach środka karnego zatrzymano prawo jazdy, po upływie terminu zamiast przystąpić do kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji w Polsce uzyskał prawo jazdy na Ukrainie, po czym wystąpił o jego wymianę. Organy obu instancji odmówiły dokonania takiej czynności, a ich stanowisko poparł sąd administracyjny.

Sąd wskazał, że regulacje dotyczące zasad posługiwania się prawem jazdy uzyskanym w innym państwie, zawarte w art. 14 polskiej ustawy oraz w art. 41 Konwencji opierają się na zasadzie wzajemnego uznawania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdami przez państwa – sygnatariuszy Konwencji. Powyższa zasada wzajemności nie ma jednak charakteru bezwzględnego. Z punktu widzenia niniejszej sprawy najistotniejsze jest zastrzeżenie zawarte w art. 41 ust. 6 Konwencji. Z przepisu tego wynika, że na zasadzie odstępstwa od wzajemnego uznawania uprawnień, przepisy Konwencji nie zobowiązują Umawiających się Stron do uznawania ważności krajowych lub międzynarodowych praw jazdy wydanych na terytorium innej Umawiającej się Strony w dwóch sytuacjach: po pierwsze w przypadku osób, których stałe miejsce zamieszkania w tym czasie znajduje się na ich terytoriach lub zostało ono przeniesione na ich terytoria po wystawieniu tych praw jazdy; po drugie: w przypadku praw jazdy wydanych kierującym, których stałe miejsce zamieszkania w czasie ich wydawania nie znajdowało się na terytorium, na którym te prawa jazdy zostały wydane, lub których miejsce zamieszkania po wydaniu tych praw jazdy zostało przeniesione na inne terytorium. Tym samym dla prawidłowego posłużenia się przepisami Konwencji, a w konsekwencji ustawy Prawo o ruchu drogowym, konieczne jest zdefiniowanie pojęcia "stałe miejsce zamieszkania".

W świetle art. 25 Kodeksu cywilnego miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. W orzecznictwie i doktrynie prawa cywilnego powszechnie przyjmuje się, że istotę tego pojęcia wyznaczają dwa integralnie złączone składniki: obiektywny, czyli pobyt stały w danej miejscowości oraz subiektywny w postaci uzewnętrznionego zamiaru, woli tego pobytu. W toku postępowania administracyjnego skarżący nie przebywał na Ukrainie z zamiarem stałego pobytu, co oznacza, że nie wystąpił przypadek zmiany zagranicznego prawa jazdy w związku ze zmianą przez skarżącego miejsca zamieszkania.

W ocenie Sądu, postępowanie skarżącego zmierzało do obejścia wymogów określonych w ustawie o kierujących pojazdami i prowadziło do powstania sytuacji sprzecznej z przepisami tej ustawy. Z treści przepisów ustawy o kierujących pojazdami wynika bowiem, że koniecznym warunkiem odzyskania zawieszonych uprawnień do kierowania pojazdami w sytuacji zaistniałej w przypadku skarżącego, jest poddanie się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji oraz uzyskanie orzeczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych oraz psychologicznych do kierowania pojazdem, co wynika wprost z treści art. 103 i 104 ustawy. W świetle tych uregulowań stwierdzić należy, że ich spełnienie jest konieczne dla posiadania jakichkolwiek uprawnień do kierowania pojazdami na terytorium RP.

Skoro, jednak skarżący nadal posiada ważne krajowe prawo jazdy, tym samym nie może ubiegać się o wymianę w trybie art. 14 ustawy o kierujących pojazdami ukraińskiego prawa jazdy, ponieważ prowadziłyby to do naruszenia przyjętej w art. 4 ust. 2 ustawy zasady, że kierujący może posiadać tylko jedno ważne krajowe prawo jazdy. Podobnie Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 15 marca 2010 r., sygn. akt I OSK 753/09 sformułował tezę, że „kierowca posiadający ważne polskie prawo jazdy, które zostało mu zatrzymane w związku z kierowaniem samochodem w stanie nietrzeźwości i który w tym czasie uzyskał zagraniczne prawo jazdy nie może skorzystać z uprawnienia określonego w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym" (obecnie art. 14 ustawy o kierujących pojazdami).

Wymiana prawa jazdy nie jest sposobem na jego odzyskanie

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: poniedziałek, 22, grudzień 2014 20:12

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 3009

---

z nieprawomocnego wyroku WSA w Opolu z dnia 2 grudnia 2012 roku, sygn. II SA/Op 510/14